

lajiki, marveč tudi mnogi, mnogi kleriki. In tudi dandanes ima klerikalizem mnogo duhovnikov nasprotnikov; saj čutijo le premnogi železno pest in smrtni dih klerikalizma, ki jim veže roke ter jih drži v duševni sužnosti.

»Der Not gehorchend, nicht dem eign'en Triebe«, bi marsikak duhovni agitator zapel — kadar se ob času volitve od hiše do hiše peha ter pomaga plesti vrv, ki se z njo še trdneje zveže svoboda. Kdor hoče videti, lahko opazi, da mora pod oblastjo klerikalizma nižja duhovščina mnogo trpeti. Že župnik se čuti neizmerno visocega nad kaplanom, korar nad dekanom in škof zopet nad tem. Kardinalom pa je treba izkazovati skoraj božje časti. Nižja duhovščina, posebno kaplani, mora imeti skoro za vse dovoljenje, sicer je zamera in potem — gorje jim! Nimamo zaman izreka, da sega duhovsko maščevanje čez grob in še 3 kolena naprej!

(Dalje.)

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Jubilejska samopomoč. Dne 2. septembra t. l. je umrla članica g. Ana Miklavič, učiteljska soproga v Kobaridu. Izplačal sem ostalim pokojnice znesek 380 K. Obenem sem razposlal na vse članice poštne položnice in prosim, da se vsi odzovejo tekom osmih dni in vplačajo na bližnji pošti 2 K 10 h, oziroma 4 K 20 h. Kdor je še kaj na dolgu, prosim, da poravna pri tej priliki.

Franc Ks. Trošt, t. č. predsednik.

Dodatek k poročilu o občnem zboru »Društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem.« Gospod blagajnik Cepuder nam poroča: Tajnikova resolucija: Občni zbor naroča društvenemu odboru, da društveni denar, ki je naložen v hranilnicah in obligacijah po 4%, ob ugodni priliki vsaj deloma realizuje i. t. d. — blagovolite v toliko popraviti, da nam neso obligacije sedaj po 4,2%, torej $\frac{2}{10}\%$ več, nego je bilo omenjeno v tajnikovem poročilu. Toliko v pojasnilo onim čč. gg. članom, ki zaradi odsotnosti niso čuli blagajnikovega poročila.

Književnost in umetnost.

»Popotnik« ima v 9. številki to-le vsebino: 1. Požegar: — Prosveta. — 2. Iv. Šega: Risanje v ljudski šoli z ozirom na zahteve sedanjosti. — 3. K. Škapin: O ljudski šoli in materinem jeziku. — Mihael Iglar: Ušati netopir ali uhán. — 5. Fr. Kocbek in M. J. Nerat: Spomini na potovanje v Norimberk. — 6. Razgled. Pedagoški paberki. — Kronika.

Vekoslav Spindler: Zapihal je jug. V lastni založbi. Tiskala Binko & Zika v Pragi. 1904. Str. 84. Cena 1 K, po pošti 2 K 20 h. — Knjižico je napisal mladi pesnik Spindler. Njegove pesmi so nam znane deloma iz »Lj. Zvona«, deloma iz »Slovana« in »Domačega prijatelja«. Vrednosti so različne. Mestoma je zgolj proza napisana v verzih, mestoma se nam razodeva lep lirski talent. Nekoje sličnosti, zdi se nam, smo brali že pri drugih pesnikih (n. pr. Zupančiču, Goetheju.) Vendar je vredna knjižica, da jo prebere vsak, za mlado liriko vneti rodoljub.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. Gdč. Mimi Robavs v Šmartnem pri Litiji nabrala 13 kron v veseli družbi z motivacijo:

Šmartno z Ljubljano
Prosveti je vdano.
Zato smo nabrali —
Konviktu smo dali.

»Schwarz-Peter« v gregorski šoli 4.40 K; g. St. Legat, učitelj pri Sv. Gregorju, nabral na priporočilni govor g. nadučitelja Ivana Mandeljca iz Sodražice pri zborovanju slovenskih učiteljev kočevskega okraja 10.38 K; učiteljstvo tolminskega okraja zložilo pri okrajni učiteljski konferenci dne 19. septembra 66 K. Živel!

Kolekta poštne znamk za učiteljski konvikt. Gosp. Fran Zacherl, učitelj v Ljutomeru, je nabral na kolekto št. 17 znamk za 10 K in g. Hinko Šumer, učitelj v Šmarji pri Jelšah, pa na kolekto št. 44 v šmarijskem okraju 17.90 K. Od blagoslovljenja nove štirirazrednice v Cerkljah na Dolenjskem vračajoče se učiteljstvo zložilo na kolekto št. 49 6.30 K.

Osebnosti na Kranjskem. Učit. kandidat Franc Bratoš pride za začasnega učitelja v Kamnik, Albin Stritar pa za provizoričnega učitelja v Postojno. Izprašani kandidat Jožef Jeglič je imenovan na ljudsko šolo v Selcih. Alojzija Stebijeve pride za suplentinjo na deško ljudsko šolo v Trzinu. Ker se ni opetovanemu razpisu odzval noben usposobljen prosilec, je nameščen na enorazrednici v Selcih organist Jožef Mihelčič iz Mirne. Ljudmila Mazgon iz Zgornje Krke pride na štirirazrednico v Mengeš. Na enorazrednico v Podgradu pri Novem mestu je imenovan za učitelja-voditelja Fran Jurjavec, doslej provizorični učitelj v Brestovici v sežanskem okraju. Emilija Ohm-Janušovska pride za provizorično učiteljico v Kočevje.

Učiteljske izpremembe na Štajerskem. Za nadučitelje so imenovani: pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah učitelj in voditelj v Pernicah Fr. Kotnik, v Blanci pri Ševnici učitelj pri Sv. Emi Ivan Krajnik, v Šmartnem na Paki nadučitelj v Zabukovju Valentin Veber, v St. Jurju v Slov. goricah učitelj pri Sv. Petru pri Mariboru Peter Paulin, v Zibiki učitelj-voditelj v St. Vidu pri Mislinju Jos. Purkart. — Za učitelje, oziroma učiteljice so imenovani: V Kozjem učitelj-voditelj iz Zusema L. Ulčar, v Dramljah ondotni suplent Jakob Hernko, v Spod. Polskavi Jos. Kokl in Slov. Bistrice, v Križevcih pri Ljutomeru Avg. Lah iz Lubečne, v Runeču ondotni pom. učitelj Iv. Bertot, pri Sv. Tomažu pri Ormožu ondotni začasni učitelj Aleks. Alt, v Radgoni Marija Sever iz Obrajne, pri Spod. Kungoti Ida Stedry iz Koprivnice, v Žičah Marija Bezljaj od Sv. Jerneja, v Rečici ondotna suplentinja Karlina Zmerzlikar, v Sp. Polskavi Romana Osana iz Laporjev, pri Vseh svetih pri Ormožu Antonija Sijanec roj. Boben od Sv. Jurja v Slov. goricah, pri Sv. Petru pod Sv. goro Ljudmila Umberger od tam in St. Ilju pod Turjakom Marija Janša iz Stranice. — Za okrajnega pomožnega učitelja za konjiški okraj je imenovan učitelj v St. Rupertu v Slov. goricah Jos. Čuček. Premeščena je učiteljica Ana Zupanič iz Šmartnega na Paki v Čadram. — Specialne obrtne tečaje določile v Ljubnem, Gor. Gradu in Poljčanah.

Osobna vest. Gdč. Gustika Šantel, dosedaj definitivna učiteljica na slovenjebistriški ljudski šoli, je nameščena s 1. kimavcem 1904 na c. in kr. mornariški ljudski in meščanski šoli v Pulju.

Imenovanje. Suplent na državni realki v Gorici Franc Mašera je imenovan za glavnega učitelja na učiteljski v Kopru.

Kranjski deželni zbor se je sešel k zasedanju dne 27. pret. m. V svojem nagovoru je poudarjal g. deželni glavar pl. Detela, da je regulacija učiteljskih plač nujna in neodložljiva potreba. Radovedni smo, koliko bodo izdale te resnične glavarjeve besede!

Učitelja na moški kaznilnici v Mariboru, Feliks Stegnar in Henrik Triebnik, sta ad personam pomaknjena v deveti, oziroma v deseti činovni razred.